Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta,
Asiantuntijakuuleminen perjantaina 8.2.2019 klo 9

VIITE **HE 309/2018 vp**
ASIA **Lausunnon antaminen kalastuslain muuttamisesta, Lausunnon täydennetty versio 8.2.2019**

Kalatalouden Keskusliitto on tutustunut valiokunnan käsiteltävänä olevaan lakiesitykseen, ja kannattaa sen hyväksymistä.

Lohen sekä taimenen nousualueiden kausiluvan lunastusmahdollisuus pohjoisimman Suomen paikallisväestölle on perusteltu muutos, jolla tuetaan kalastusperinteiden ylläpitoa ja saamelaisten kalastuskulttuurin harjoittamismahdollisuutta. Kun lakiin lisätään myös säännökset Metsähallituksen mahdollisuudesta säädellä kalastusta lupaehtojen kautta, on vaelluskalakantoihin kohdistuvan kalastuksen ekologinen kestävyys kuitenkin turvattu.

Menettämisseuraamusta koskeva säännös on pitkään odotettu asia, joka toivon mukaan vaikuttaa salakalastusta vähentävästi. Myös hallituksen esityksessä mainittu oikeuslaitosta ohjaava vaikutus on tärkeä. Kalastusrikoksia ja -rikkomuksia pitää saada nykyistä tehokkaammin esitutkintaan ja oikeuteen. Nykyisellään tapausten esitutkinta lopetetaan usein vähäisyysperusteella, tai seuraamuksena on pelkästään huomautus.

Rauhoitetun kalan salakalastus on usein myös kalaveden omistajan oikeuspiiriin vaikuttuva teko. Omistajien taloudelliset panostukset taantuneiden kalakantojen hoitoon ovat merkittävät. Salakalastus heikentää hoitotoimenpiteiden tuloksellisuutta. Menettämisseuraamuksen yhteydessä tulisi tästä syystä olla samantyyppinen säännös, kuin metsästyslain 79 §, jonka mukaan toisen metsästysoikeutta loukaten otettu riistaeläin on korvattava sille, jonka oikeutta on loukattu. Samalla tavalla kalaveden omistajalla tulisi olla oikeus saada menetettäväksi tuomittava arvo itselleen, jos hänelle on aiheutunut rikoksesta vahinkoa.

Maa- ja metsätalousministeriö valmisteli syksyllä kalastuslain muuttamispaketin paljon laajempana, kuin se lopulta annettiin eduskunnalle. Pidämme valitettavana, että kannattamiamme muutosesityksiä vedettiin pois jatkovalmistelusta. Erittäin tärkeä muutos olisi ollut kalatalouden rahoituspohjan laajentaminen niin, että nykyistä suurempi osa kalastajista olisi osallistunut harrastuksensa palvelujen rahoittamiseen. Kalastajan kannalta kalastonhoitomaksu on pieni kustannus verrattuna mm. kalastusvälineisiin panostettuihin rahoihin tai verrattuna muiden harrastusten kustannuksiin. Pidämme tärkeänä, että kalaston hoidon rahoittamiseen osallistuisivat kaikki, jotka kalastamalla nauttivat hyvin hoidetuista kalavesistä. Kalastonhoitomaksun suorittamisvelvollisuus tulisi siksi laajentaa koskemaan kaikkia täysi-ikäisiä kalastajia, ongintaa ja pilkintää lukuun ottamatta.

Toinen, pikaista korjausta vaativa asia olisi koskitilojen kalastusoikeuden haltijoiden oikeus osallistua kalatalousalueiden toimintaan. Koskitilojen, ja eräiden muidenkin vesien kohdalla, veden ja kalastusoikeuden omistavat eri tahot. Kalastuslain 25 § antaa äänioikeuden kalatalousalueissa vesialueen omistajalle. Tämä ei ole lain hengen mukaista. Tänään on Tornion-Muonionjoen kalatalousalueen perustava kokous, jossa koskitilojen kalastusoikeuden haltijoilla ei lain mukaan ole äänioikeutta. Kalastuslaki pitää korjata niin, että äänioikeus palautetaan kalastusoikeuden haltijoille.

Helsingissä 8. päivänä helmikuuta 2019

Jenny Fredrikson
Lakimies